



Til: MN- fakultetsstyret

Sakstype: Orienteringssak

Saksnr.: 25/24

Møtedato: 17.6. 2024

Notatdato: 19.mai 2024

Saksbehandler: Kathrine Schou

Sakstittel: Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN

Til styret vil vi rapportere om status for henholdsvis

- Status oppfølging av uønsket alvorlig hendelse ved Farmasøytisk institutt
- Tilsyn Strålevern ved DSA
- HMS opplæring
- MN-HMS-rapport

Uønsket alvorlig hendelse Farmasøytisk institutt

Kontorsjef ved instituttet vil gi en gjennomgang i møtet om tiltak på lokalt nivå, orientering om arbeid med å svare ut pålegg fra Arbeidstilsynet og etterarbeider på instituttet.

Tilsyn Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) – Strålevern

DSAs funn under tilsynet er 6 avvik (manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov) og 4 anmerkninger (forhold som er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.), hvorav 4 avvik og 3 anmerkninger er knyttet til virksomheten på Kjemisk institutt og Fysisk institutt, øvrig berører et annet fakultet ved UiO. Avvikene må svares ut innen slutten av juli 2024. (Se vedlegg; 2024-05-29: Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – Strålevern - tilsyn DSA)

Harmonisering av HMS opplæring for ansatte og studenter

Fra høsten 2024 vil opplæringsmodulen: [HMS0501 – Sikkerhet og fysisk miljø](#), være obligatorisk for alle ansatte og studenter, i tillegg vil opplæringsmodulene: [HMS0503 – Laboratoriesikkerhet](#), [HMS0504 – Feltsikkerhet](#), [HMS0505 – El-sikkerhet](#), [HMS0506 – Klinikkisikkerhet](#) og [HMS0507 – Brannikkerhet](#), være obligatorisk for alle ansatte og studenter der det er relevant. Dermed vil ansatte og studenter ha felles grunnleggende HMS opplæring. Alle modulene har blitt revidert, og alt vil foreligge på norsk og engelsk.

Det som gjenstår for å få opplæringsmodulen tilgjengelig for ansatte er tilrettelegging for overføring av data til DFØ. Vi avventer bekreftelse fra sentralt nivå på når dette vil kunne gjennomføres. (Se vedlegg; 2024-05-29: Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – Strålevern - tilsyn DSA)

MN-HMS-rapportering

Som del av HMS-arbeidet på fakultetet vil det rapporteres systematisk og regelmessig på faste områder. Dette legges frem for styret i form av en kort rapport (se vedlegg):

- 1) Sykefravær (2021-d.d.2024)
- 2) Avviksrapportering (2021-d.d.2024)
- 3) BHT handlingsplanmøte gjennomført ved enhetene (2024)
- 4) LAMU-møter gjennomført ved enhetene (2023)

Sykefraværet ved MN er stabilt lavt og lavere enn snittet generelt på UiO. Antall avvik uten konsekvens fra 2021-2023 ligger på 13-30 avvik/år, av avvik med konsekvens for menneskers helse (MH) er det registrert 27-48 avvik/år, hvorav farlig ligger på 2-4 avvik/år. Det er ikke rapporter kritisk eller svært kritiske hendelser. (Se vedlegg; 2024-05-29: Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – faste rapporteringspunkter)

Fremleggsnotat/vedlegg

- 2024-05-29: Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – faste rapporteringspunkter
- 2024-05-29: Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – Strålevern - tilsyn DSA
- 2024-05-29: Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – Harmonisering av HMS opplæring for ansatte og studenter



Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet FREMLEGGNOTAT

Møtesaksnr:
Møtedato: 17. juni 2024
Notatdato: 29.mai 2024
Saksbehandler: Kathrine
Schou

Fra: Fakultetsdirektør

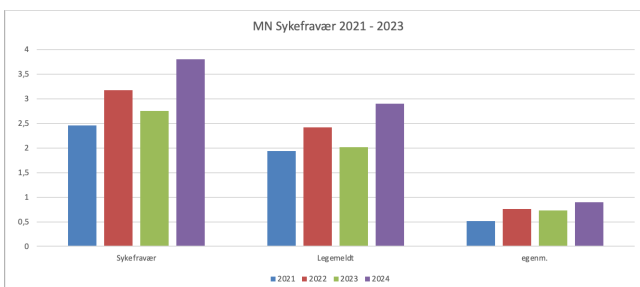
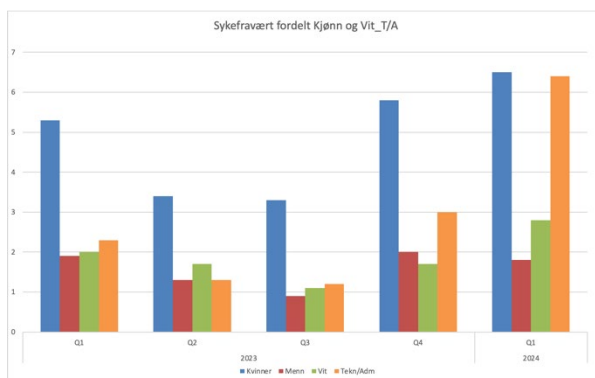
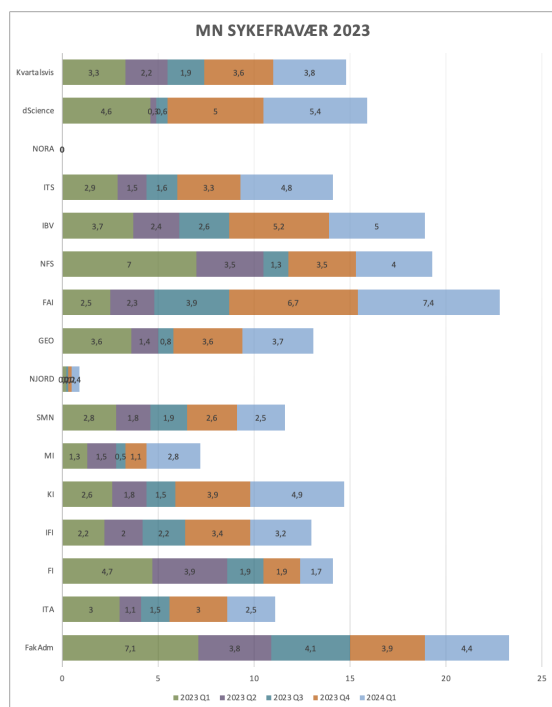
Til: Fakultetsstyret

Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – faste rapporteringspunkter

Som del av HMS-arbeidet på fakultetet vil det rapporteres systematisk innenfor følgende faste områder; sykefravær, HMS-avvik, stoffkartotek (antall oppdaterte datablad), samt på hvorvidt enhetene har avholdt LAMU-møter, etablert handlingsplaner i dialog med bedriftshelsetjenesten, gjennomført vernerunde og gjennomført ledelsens gjennomgåelse.

Statistikk sykefravær

Tabellene A, B og C viser henholdsvis, A. MN sykefravær 2023 brutt ned på enkeltenhetene kvartalsvis, B. Sykefravær fordelt på kjønn og vitenskapelig/teknisk-administrativt ansatte, og C. Sykefravær for de siste 3 år, henholdsvis totalt, legemeldt og egenmeldt fravær. Alle tall er oppgitt i prosent. Sykefraværet ved MN er stabilt lavt og lavere enn snittet generelt på UiO.

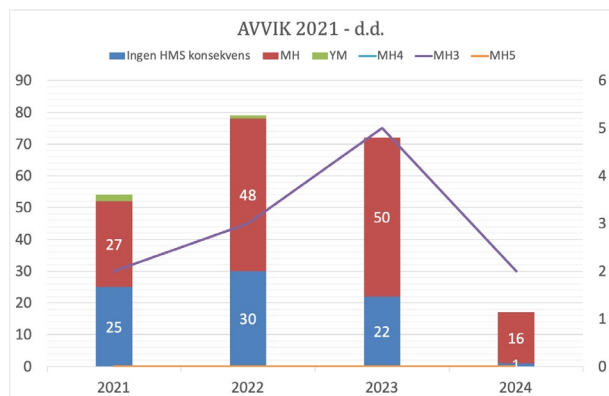


Avvik ved MN per 15.5.2024

HMS avvik rapporteres i CIM. Avvikene kategoriseres kun etter faktisk konsekvens. Relatert til HMS er konsekvens for menneskers helse; MH1 til MH5, omdømme; O1 til O5, økonomiske og materielle verdier; ØM1 til ØM5, og ytre miljø; YM1 til YM5. Nedenfor oppsummeres antall avvik fra 2021 – 2024 kategorisert som menneskers helse og ytre miljø. Grafen viser at det er 13-30 avvik/år, for menneskers helse (MH) på 27-48 avvik/år, hvorav MH klassifisert som farlig ligger på 2-5 avvik/år. Det er ikke rapporter kritisk eller svært kritiske hendelser. Hendelsen på Farmasi er rapportert på sentralt nivå og fremkommer ikke blant instituttets avvik.

Sett i lys av antall ansatte kan man anta at det underrapporteres avvik.

Graf: Antall HMS avvik MH og YM



*uønsket alvorlig hendelse ble ikke meldt inn av Farmasi men av EHMSB

Tabell: Antall HMS avvik som er kategorisert som MH1-MH5

	MH1- Ufarlig	MH2- En viss fare	MH3- Farlig	MH4- Kritisk	MH5 Svært kritisk
Ansatte Helse	Mindre personskade – førstehjelp, krever ikke legehjelp	Mindre personskade – nedsatt allmenntilstand, krever ikke legehjelp, men ikke fravær	Alvorlig personskade – uten varige men, gir fravær. Eksposering av faktorer med fare for varige men	Alvorlig personskade / yrkessykdom– som gi varige men	Dødsfall som skyldes arbeidsulykke eller eksponering på arbeidsplass
2021	21	4	2	0	0
2022	26	19	3	0	0
2023	20	31	5	0*	0
2024	5	7	2	0	0
SUM	72	61	12	*uønsket hendelse	

Oversikt over HMS avvik som er kategorisert farlig

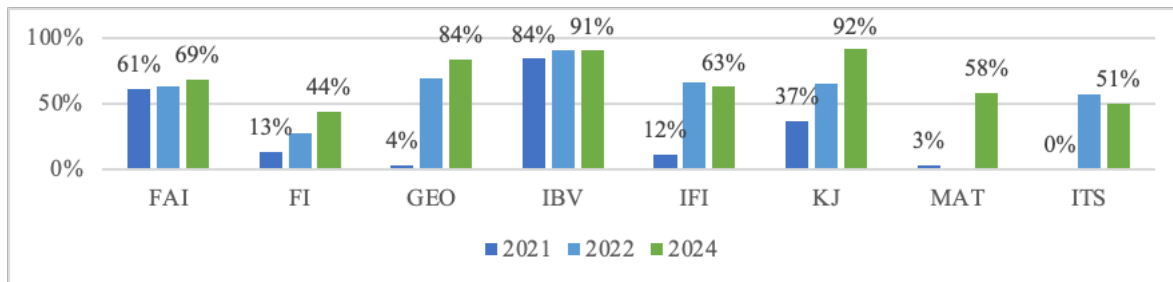
År	ID	Tittel	Konsekvens
2024	19417	Kutt i kne ved håndtering av metallavfall	MH3
2024	18676	Ryggskafe løfting av tung utstyr	MH3
2023	18506	Støy og tramping fra entreprenører - arbeid stoppet grunnet risiko ved bruk sentrifuge	MH3, ØM3
2023	17080	Sykefravær på grunn av lav temperatur på kontoret	MH3, ØM1, O2
2023	16844	Brannalarm gir ikke lydvarsling på ØU24	MH3
2023	16820	Feil håndtering av farlig avfall i laboratoriet	MH3, YM2, O2
2023	16589	Rømningsvei låst ved brannalarm	MH3
2022	15932	Dårlig merking av avfall for vandige løsninger - selvantenne	MH3, ØM3
2022	14939	Ansatt hadde en scooterulykke på vei ned Longyearbreen i UNIS reg måtte opereres for et lårhalsbrudd	MH3
2021	13862	Cyanid-søl grunnet avvik fra standardprosedyrer for bruk av mikrobølgeaktoren	MH3, Ø2
2021	12685	Branntilløp, uten skade hverken på mennesker eller bygninge	MH3, ØM4

I tabellen ovenfor tyder det på at avvikene ikke kun kategoriseres etter faktisk konsekvens, men også potensiell konsekvens. Kun 4 av 11 avvik kategorisert med bakgrunn i faktisk konsekvens, MH3-farlig.



Status for oppdatert stoffkartotek per februar 2024

Alle kjemikalier skal registreres i ECOonline med oppdaterte datablad. Andel datablad som foreligger som ECOplus er en god indikator på hvor oppdatert stoffkartoteket er. Målet er at så mange som mulig skal foreligge som ECOplus. Det er store variasjoner mellom enhetene når det gjelder volumet på kartotek. Antall datablad varierer fra 81 til 10 001. FI, MAT, IFI og ITS har betraktelig lavere volum av datablad enn øvrige enheter.



2024	FAI	FI	GEO	IBV	IFI	KJ	MAT	ITS
ANTALL	7 507	722	189	5 811	124	10 001	129	81

I tabellen nedenfor oppsummeres de andre indikatorene på hvor oppdatert stoffkartoteket er; eldre datablad (<2012) eller gammel merking. Dette er ikke akseptabelt i henhold til lovverk, og vil følges opp fra fakultetets side.

2024	FAI	FI	GEO	IBV	IFI	KJ	MAT	ITS
ELDRE ENN 2012	12	57	1	18	6	42	3	0
ELDRE ENN 2012	0%	8%	1%	0%	5%	0%	2%	0%
UTGÅTT	68	106	0	0	0	63	25	3
UTGÅTT	1%	15%	0%	0%	0%	1%	19%	4%

Ny oppdatering av stoffkartotek etter vernerunde høsten 2024.

Øvrige rapporteringsområder

Tabellen nedenfor viser henholdsvis om handlingsplan for bedriftshelsetjenester i 2024 er etablert, om lokalt arbeidsmiljøutvalg (LAMU) møter ble gjennomført i 2023. Vernerunde og ledelsens gjennomgåelse rapporteres senere.

	ITA	IBV	FAI	FI	GEO	IFI	KI	MI	ITS	FAK-ADM	MN
HANDLINGSPLAN FOR BEDRIFTSHELSETJENESTEN 2024	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA



UNIVERSITETET I OSLO

LAMU 2023	2	2	3	2	3	2	3	1	1	2	2
VERNERUNDE 2024	Rapporteres til styret i desember										
LEDELSENS- GJENNOMGÅELSE 2024	Rapporteres til styret i høsten 2024										



Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet FREMLEGGNOTAT

Fra: Fakultetsdirektør
Til: Fakultetsstyret

Møtesaksnr:
Møtedato: 17.juni.2024
Notatdato: 29.mai.2024
Saksbehandler: Kathrine Schou

Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – Tilsyn Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA)

DSA hadde tilsyn på UiO 10.april til 12.april. Tilsynet omfattet Kjemisk institutt og Fysisk Institutt på MN.

Befaring FI/Syklotronlaboratoriet.

- Infrastruktur, monitorering og fysisk sikring ved syklotronlaboratoriet ble presentert ved strålevernkoordinator og leder (professor).
- DSA er opptatt av dokumentasjon, prosedyrer og sikkerhetsvurderinger og har en forventning til dokumentert og risikovurdert praksis.

Befaring KI/Kjernekjemi

- Befaring konsentrert om kildelager, B-lab og avfallshåndtering. Dette ble presentert av strålevernkoordinator og professor.
- DSA etterspurte logger, lister, prosedyrer og risikovurderinger
- Kildelageret ble grundig gjennomgått med mange stikkprøver og måling av registrerte og innmeldte strålingskilder.

Tilsynsrapport

DSA uttaler at UiO var imøtekommende og la til rette for at tilsynet kunne gjennomføres etter oppsatt plan. Alle spørsmål ble besvart, og all dokumentasjon ble gjort tilgjengelig.

DSAs funn under tilsynet - 6 avvik (manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.) og 4 anmerkninger (forhold som er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.), hvorav 4 avvik og 3 anmerkninger er knyttet til virksomheten på Kjemisk institutt og Fysisk institutt

- **Avvik 1: UiO er i besittelse av nukleært materiale uten løyve.**
- **Avvik 2: UiO har ikke overholdt meldeplikten for enkelte åpne radioaktive kilder som avhendes.** Det ble under tilsynet avdekket at flere institutt ved UiO har nukleært materiale som avhendes til Institutt for energiteknikk (IFE) årlig. Dette har opp gjennom årene ikke blitt rapportert til DSA
- **Avvik 3: Kjemisk institutt mangler risikovurdering knyttet til håndtering av radioaktivt avfall og utslipp av radioaktive stoffer.** Kjemisk institutt informerte under tilsynet om at det er gjennomført risikovurderinger knyttet til enkelte prosjekter. Kjemisk institutt kunne imidlertid ikke dokumentere at det er gjennomført en helhetlig risikovurdering knyttet til håndtering av radioaktivt avfall og utslipp av radioaktive stoffer ved instituttet, inkludert eventuelle risikoreduserende tiltak.
- **Avvik 6: Fysisk institutt mangler beredskapsplan for ulykker og uønskede hendelser ved Oslo Cyclotron Laboratory (OCL).** Ved OCL er det utarbeidet en egen håndbok for arbeid ved OCL, og det foreligger standard operating procedures (SOP) for flere områder. Det mangler beredskapsplan for ulykker og uønskede hendelser, jf. strålevernforskriften § 19. Strålevernkoordinator påpeker at dette er et planlagt arbeid som skal igangsettes i forbindelse med utarbeidelse med en digital plattform for opplæring, prosedyrer og retningslinjer.



UNIVERSITETET I OSLO

UiO må snarest rette avvikene, og sende DSA en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet, senest innen 31.07.2024. Det er instituttene som er ansvarlige for den skriftlige tilbakemeldingen innen denne fristen.



Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet FREMLEGGNOTAT

Møtesaksnr:
Møtedato: 17.juni.2024
Notatdato: 29.mai.2024
Saksbehandler: Kathrine
Schou

Fra: Fakultetsdirektør
Til: Fakultetsstyret

Helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) ved MN – HMS opplæring ansatte og studenter

HMS moduler for studenter

Gjennomføring av obligatorisk HMS opplæring for studenter har vært elektronisk siden 2014 og bestått av opplæringsmodulene; HMS0501 – Sikkerhet og fysisk miljø og HMS0502 – Utviklende læringsmiljø, samt HMS0503 – Laboratoriesikkerhet, HMS0504 – Feltsikkerhet, HMS0505 – El-sikkerhet, HMS0506 – Klinikksikkerhet og HMS0507 – Brannikkerhet der det er relevant. Opplæringsmodulene har ikke vært oppdatert siden de ble laget i 2014. Høsten 2023 ble disse opplæringsmodulene overført til CANVAS som har gitt nye mulighet for HMS-opplæringen på MN. Alle opplæringsmodulene har gjennomgått en evaluering våren 2024. Evalueringen av opplæringsmodulene HMS0501, HMS0503-HMS0506 har vært utført samarbeid mellom MN-studie og MN-HMS, i tillegg har OD-HMS ledet i evaluering av HMS0506.

- HMS0501 – Sikkerhet og fysisk miljø: Alle instituttene
- HMS0503 – Laboratoriesikkerhet: Kjemisk institutt, Institutt for biovitenskap og Farmasøytisk institutt
- HMS0504 – Feltsikkerhet: Studie administrasjonen MN-fak adm
- HMS0505 – El-sikkerhet: Fysisk institutt
- HMS0506 – Klinikksikkerhet: OD-fakultet og Farmasøytisk institutt

HMS kompetansetilbud for ansatte

For ansatte har obligatorisk HMS opplæring bestått av både elektroniske og klasseromskurs. Gjennomføring av obligatoriske HMS kurs har ikke vært tilfredsstillende, særlig for klasseromsundervisningen. Dette har vært påpekt både i det systematiske HMS arbeidet og esterne tilstyn. HMS opplæringen består av følgende: Grunnkurs i HMS for verneombud, ledere og medlemmer av LAMU; HMS-kurs (e-læring), HMS-kurs (klasserom) og HMS-kurs for ledere (klasserom) Sikkerhet Sikkerhet og Trusselhåndtering, Brannvern; Brannvernopplæring etasjekontakter, samt Gass-sikkerhetskurs (e-læring), Sikker bruk av kjemikalier (e-læring), Stoffkartotek (e-læring, Førstehjelpskurs – Stans blødningen! (e-læring, canvas), KKOA-ressurslister – hvordan bruke dem (e-læring, canvas) og E-læringskurs i trusselhåndtering for ledere (e-læring, canvas).

Nytt fra høsten 2024

Fra høsten vil opplæringsmodulene; HMS0501 – Sikkerhet og fysisk miljø være obligatorisk for alle ansatte og studenter, i tillegg vil HMS0503 – Laboratoriesikkerhet, HMS0504 – Feltsikkerhet, HMS0505 – El-sikkerhet, HMS0506 – Klinikksikkerhet og HMS0507 – Brannikkerhet være obligatorisk for alle ansatte og studenter der det er relevant. Dermed vil ansatte og studenter ha felles grunnleggende HMS opplæring. Det som gjenstår for å få opplæringsmodulen tilgjengelig for ansatte er tilrettelegging for overføring av data til DFØ. Vi avventer bekreftelse fra sentralt nivå på når dette vil kunne gjennomføres.

For studenter vil opplæringsmodulen HMS0502 – Utviklende læringsmiljø også vær obligatorisk

I tillegg vil følgende være obligatorisk der det er relevant:

- Grunnkurs i HMS være obligatorisk for verneombud, ledere og medlemmer av LAMU; HMS-kurs (e-læring), HMS-kurs (klasserom) og HMS-kurs for ledere (klasserom),
- Brannvernopplæring etasjekontakter for etasjekontakter,
- Gass-sikkerhetskurs (e-læring), Sikker bruk av kjemikalier (e-læring), Stoffkartotek (e-læring) for ansatte som jobber på lab.
- Sikkerhetsopplæring for førstelinjepersonell (inkl. undervisere)

I tillegg tilbyr UiO Førstehjelpskurs – Stans blødningen! (e-læring, canvas), KKOA-ressurslister – hvordan bruke dem (e-læring, canvas) og E-læringskurs i trusselhåndtering for ledere (e-læring, canvas).